

עברית כשפה שנייה לדוברי ערבית – הנחיות למורים המלמדים תשע"ט

2018-2019

המסמך שלפניכם מיועד למורים המלמדים בתכנית היל"ה במסלולי 8, 9, 10 שני"ל. בשנת העבודה 2015-2016 נכתבה והועברה לשטח תוכנית לימודים להקניית השפה העברית לדוברי ערבית בשם "עברית כשפה שנייה לערבים" שכתבה טל נורמן. התוכנית נמצאת באתר היל"ה, להלן הקישור לאתר:

<http://www.hila-matnasim.org.il/page.php?type=matClass&id=1208&ht=>

היכנסו לתחום הדעת עברית לדוברי ערבית- מסלול 10-9-8 שנות לימוד.

תוכנית הלימודים שנכתבה, נותנת מענה מרמת ראשונית של הקניית השפה ועד טיפוח היכולת לקרוא ולהבין את הנקרא בטקסטים מסוגות שונות, תוך היכרות עם מרכיבי השפה מבחינת תחביר ולשון.

כדי לסייע לכם המורים בעבודתכם בתהליך ההוראה, ולקראת ההיבחנות במקצוע עברית לדוברי ערבית במסלול 10 שני"ל, מוצעת לכם בזאת, חלוקה של תוכנית הלמידה לארבעה שלבים. בכל שלב יפורטו המטרות, הנושאים ותכני הלמידה.

כל לומד ישולב ללמידה בשלב המתאים לו בהתאם לשליטתו בשפה.

הקניית השפה

מטרות :

קריאה וכתיבה

- קריאה וכתיבה של אותיות , הברות ומילים.
- הכרת התנועות וזיהוי הצלילים.
- קריאה וכתיבה של משפטים קצרים.
- קריאה והבנת הנקרא של טקסט קצר.
- בניית משפט : אוצר מילים, סדר מילים.

לשון :

- זכר ונקבה.
- יחיד ורבים. (ריבוי חריג)
- שמות תואר.
- פעלים בזמן "הווה" (מגזרת השלמים) : בניין פעל , גזרת ע"ו ע"י , בניין פיעל (מגזרת השלמים).
- שם המספר מ- 1-10 .
- מילות יחס.

באתר ניתן למצוא, (תחת קוביית הקניית שפה)

חוברת למורה ולתלמיד, מבחני הצלחה בכל אחד מנושאים אלו, ומבחן מסכם לקראת שלב הלמידה הבא.

מסלול 8 שנ"ל

מטרות:

- טיפוח שטף הקריאה.
- הרחבת אוצר המילים.
- להבין את הנקרא , בטקסט עד 3 שורות.
- שימוש במבנים תחביריים ברמת הצירוף וברמת המשפט : מילות יחס ונטייתן, נטיית השייכות של שם העצם, צירופי סמיכות, צירופי שם עצם ושם תואר, ריבוי רגיל וחרג, צירופים סתמיים ולא סתמיים עם שם פועל, מילות שאלה, מילות - קישור ושעבוד.

יחידה 1 – בית ומשפחה

יחידה 3 – נפש בריאה בגוף בריא

דגש על תכני הלמידה:

לשון :

- יחיד רבים.
- זכר ונקבה.
- שמות תואר (מרחיבים את הידע לעוד צורות חריגות).
- שם המספר : 1-20

מבנה המשפט : כתיבה תקינה של משפט

מערכת הפועל : בניין פעל , הפעיל – גזרת השלמים.

זמנים : עבר , הווה (אפשר להרחיב לעתיד).

אין מבחן למסלול 8

מסלול 9 שנ"ל

מטרות :

- הרחבת אוצר המילים בתחומים שונים.
- הכרת מערכת הפועל ונטייתם של פעלים שכיחים בבניינים : התפעל, שם פועל, שם פעולה, עבר, הווה, עתיד.
- שימוש במבנים תחביריים ברמת הצירוף וברמת המשפט : מילות יחס ונטייתן, מילות - קישור ושעבוד, מילות מטרה
- פיתוח יכולות שיח והבעה בעל פה סביב נושאים מרכזיים שנלמדו ביחידות השונות, תוך שימוש באוצר המילים ובנושאים הדקדוקיים שנלמדו.
- פיתוח יכולות הבעה בכתב : כתיבת הודעת טקסט, אימייל או מכתב, מילוי טפסים, כתיבת קורות חיים, וכדומה.
- הבנת סוגים שונים של טקסטים : משלים, סיפור עם , אימיילים, מכתבים רשמיים.
- שיפור מיומנות הקריאה והכתיבה, הכוונה להגייה נכונה ופיתוח המודעות הפונולוגית של התלמידים

דגש על תכני הלמידה:

1. הבנת הנקרא :

א. קל יותר לתלמיד ללמוד מסיפורי עם ומשלים. רצוי להתחיל בכך (למשל ג'וחה)

ב. מכתב אישי – היכרות עם מבנה המכתב, אוצר מילים.

2. לשון :

א. מערכת הפועל : שם הפועל, זמן עתיד ב. תחביר- מילות יחס,

ב. שם המספר – 1-100

מציעים להשתמש גם ביחידה 4 – אינטרנט, טכנולוגיה ומחשבים

המבחן למסלול 9 ו-10 זהה.

מסלול למידה 10 שנ"ל

מטרות

- הרחבת אוצר המילים בתחומים שונים.
- הכרת מערכת הפועל ונטייתם של פעלים שכיחים בבניינים : פעל, פיעל, הפעיל, ונפעל , שם פועל, שם פעולה, עבר, הווה, עתיד.
- שימוש במבנים תחביריים ברמת הצירוף וברמת המשפט : מילות יחס ונטייתן, נטיית השייכות של שם העצם, צירופי סמיכות, צירופי שם עצם ושם תואר, ריבוי רגיל וחרוג, צירופים סתמיים ולא סתמיים עם שם פועל, מילות שאלה, מילות - קישור ושעבוד, מילות סיבה ותוצאה, מילות מטרה, מילות ויתור, פסוקיות לוואי, פסוקיות מושא, ופסוקיות נושא.
- פיתוח יכולות שיח והבעה בעל פה סביב נושאים מרכזיים שנלמדו ביחידות השונות, תוך שימוש באוצר המילים ובנושאים הדקדוקיים שנלמדו.
- פיתוח יכולות הבעה בכתב : כתיבת הודעת טקסט, אימייל או מכתב, מילוי טפסים, כתיבת קורות חיים, וכדומה.
- הבנת סוגים שונים של טקסטים : כתבות בעיתון, מודעות, אימיילים, מכתבים רשמיים, טקסטים מידעיים שירים, וכדומה.
- שיפור מיומנות הקריאה והכתיבה, הכוונה להגייה נכונה ופיתוח המודעות הפונולוגית של התלמידים

יחידה 1- בית משפחה

יחידה 2 – עונות השנה ומזג האוויר

יחידה 5 – חיפוש עבודה .

דגש על תכני הלמידה :

1.הבנת הנקרא :

א. טקסט אינפורמטיבי ב. מכתב רשמי ג. פתגם

2. לשון

א. תחביר – מילות קישור : היכרות עם מילות הקישור בסיסיות והרחבת השימוש

בהן. חיבור בין משפטים באמצעות מילות קישור.

ב. מערכת הפועל – שליטה בזמנים : עבר, הווה, עתיד . בנינים : פיעל והתפעל ונפעל

ג. שם המספר – היכרות עם 100, 1000, 1000000. (מאה, אלף ומיליון)

מבחן מסלול 9-10 זהה

המשך בעמוד הבא

טבלה מסכמת

מסלול 8 שנות לימוד	מסלול 9 שנות לימוד	מסלול 10 שנות לימוד	הערות
יחידה 1 – בית ומשפחה יחידה 3 – נפש בריאה בגוף בריא	הצעה ליחידה 4 – אינטרנט, טכנולוגיה ומחשבים. משל וסיפור עם	יחידה 1- בית משפחה יחידה 2 – עונות השנה ומזג האוויר יחידה 5 – חיפוש עבודה וקורות חיים.	אין מבחן למסלול 8 מבחן 9-10 זהה
לשון: יחיד רבים. זכר ונקבה. שמות תואר (מרחיבים את הידע לעוד צורות חריגות). שם המספר : 1-20 מבנה המשפט : כתיבה תקינה של משפט מערכת הפועל : בניין פעל , הפעיל – גזרת השלמים. זמנים : עבר , הווה (אפשר להרחיב לעתיד).	תכני הלמידה: 1.הבנת הנקרא : א. משל – יש ללמד משל 1 סיפור עם – יש ללמד סיפור 1 ג. מכתב אישי – היכרות עם מבנה המכתב, אוצר מילים. 2. לשון: א. מערכת הפועל : שם הפועל, זמן עתיד ב. תחביר- מילות יחס, ב. שם המספר – 1-100	תכני הלמידה : 1.הבנת הנקרא : א. טקסט אינפורמטיבי ב. מכתב רשמי ג. פתגם 2. לשון א. תחביר – מילות קישור : היכרות עם מילות הקישור בסיסיות והרחבת השימוש בהן. חיבור בין משפטים באמצעות מילות קישור. ב. מערכת הפועל – שליטה בזמנים : עבר, הווה, עתיד . בנינים : פיעל והתפעל ונפעל ג. שם המספר – היכרות עם 100, 1000 , 1000000. (מאה, אלף ומיליון)	

באתר היל"ה / מתנ"סים תוכלו למצוא מבחן דגם למסלול 9-10 כהכנה לקראת
הבחינה, בעברית לדוברי ערבית מסלול 10 שנ"ל .

רכזת המקצוע:

גו'מאנא הנו

050-8891374

Jomana_heno@hotmail.co.il